

Osa hyvää elämää

Anni Siltanen

Kemianteollisuus ry • anni.siltanen@kemianteollisuus.fi

Näin jokin aika sitten valokuvan ystäväni viisivuotiaasta kurahousuissa kotipihalla, sekoittamassa käsillään vedestä, hiekasta ja lehdistä mössöä. Lapsen kasvoilta paistoi innostus ja riemu; hän oli onnistunut luomaan jotakin mielestään valtavan hienoa, vaikka seoksen ainesosat täysin sattumanvaraisia olivatkin. Itse pääsen samanlaiseen tunnetilaan joskus työpöydän ääressä oivaltaessani yllättävän asiayhteyden tai kuunnellessani inspiroivaa puhujaa seminaarissa. Me aikuiset taidamme kutsua tuota tilaa flowksi.

Kemia on mitä parhain ala tavoitella flowta. Kokeellisuus mahdollistaa oivaltamisen ilon - ei ainoastaan luokkahuoneessa, vaan myös vaikkapa laboratorio-olosuhteissa tutkiessa kehitteillä olevan lääkkeen ainesosia. Kemian avulla voidaan ratkaista yhteiskunnallisia ongelmia, sillä vaikkapa veden puhdistus tai syntyvyyden säännöstely perustuvat kemiallisiin reaktioihin. Kemianteollisuus on jo vuosia panostanut energiatehokkuuteen tärkeänä osana liiketoimintaa ja toimii siten aktiivisesti ilmastonmuutosta vastaan. Kolme viikkoa sitten julkaistu biotalousstrategia nähdään yhtenä Suomen viennin kulmakivistä, tuoden Suomen taloudelle nostetta ja tehden Suomea tunnetuksi ulkomailla alalla, jolla olemme maailman huippuluokkaa. Tutkimus ja innovaatiot ovat keskeinen osa kemiana alana ja kemianteollisuutta, niin nyt kuin tulevaisuudessakin. Kemia on ehdottomasti osa toimivaa yhteiskuntaa, osa hyvää elämää ja sitä on kaikkialla. Monipuolisempaa ja innostavampaa alaa on vaikea kuvitella.

Yksi kemian alan suurimmista haasteista tuntuukin olevan sen puuttuva tunnettuus. Ala koetaan vaikeatajuisena ja kaukaisena, vaikka se todellisuudessa on kaikkea muuta. Harva kotileipuri pohtii taikinan nousemiseen tarvittavia kemiallisia reaktioita, ja valitettavan harva tunnistaa termin prosessiteollisuus. Molemmat liittyvät tiiviisti kemiaan osana hyvää arkipäivää. Tarvitsemmekin lisää onnistumisia, näkyviä esimerkkejä elinkeinoelämästä ja innovaatioita viemään Suomea maailmankartalle. Tarvitsemme kemian opettajia luomaan vahvan pohjan kemian osaamiselle ja motivoimaan nuoria oppijoita innostumaan ilmiöistä. Tarvitsemme opinto-ohjaajia sanansaattajiksi tulevaisuuden uranäkymistä ja erilaisista vaihtoehtoista -kemian alalla kun voi päätyä erittäin monipuolisiin tehtäviin vaikkapa kansainväliselle työkentälle. Tarvitsemme teollisuuden edustajia avaamaan vaikeatajuisia käsitteitä ja tuomaan onnistumisia konkreettisina numeroina kansan tietoon. 25 % Suomen tavaraviennistä ei ole ihan pikkujuttu.

Kemia työllistää tällä hetkellä 35 000 henkilöä Suomessa. Osa näistä osaajista jää lähivuosina eläkkeelle jättäen jälkeensä tilaa uudelle innovaatiolle. Monessa kemian alan yrityksessä on vähintään yhtä suurta tarvetta erityisesti prosessialan taitajille, joita tällä hetkellä valmistuu ammattioppilaitoksista verrattain liian vähän. Monipuolinen oppilaitos-

yrittäjäyhteistyö mahdollistaa alan tuomisen lähelle opiskelijaa. Virtuaalinen www.asiantuntijaverkosto.fi tuo asiantuntijan oppitunnille vaikkapa toiselta puolelta maailmaa. Lisätietoa alasta ja inspiroivia urapolkuja löytyy myös osoitteista www.kemianteollisuus.fi ja www.kunkoululoppuu.fi. Muita yhteistyömalleja voi mietiskellä vaikkapa allekirjoittaneen kanssa. Innostutaan yhdessä.

Kemiaa on kaikkialla. Se on osa hyvää elämää.